

**Lesnická
a dřevařská
fakulta**

**OBCHOD S DŘÍVÍM A
DŘEVAŘSKÝMI VÝROBKY**

Projekt FRVŠ 3187/2011/F5/b

Doprava dříví a výrobků ze dřeva

Mendelova
univerzita
v Brně

**Ing. Dalibor Šafařík
Ing. Jiří Holický**

Ústav lesnické a dřevařské ekonomiky a politiky

Úvod

- **Doprava dříví:** přemísťování z místa těžby na místo zpracování nebo spotřeby
- **Doprava:** ve vlastní režii, za úplatu
- **Dopravní zařízení:** zahrnuje dopravní cesty a dopravní prostředky
- **Požadavky na dopravu:** výkonná, rychlá, pravidelná, bezpečná, pečlivá, laciná
- **Doprava:** pozemní, vzdušná, vodní

Nákladní automobilová doprava

- Dopravní prostředky:
 - z P na OM – traktory, vyvážecí soupravy, (lanovky, vrtulníky)
 - z OM k odběrateli – odvozní soupravy – nákladní automobily
- Struktura vozového parku vychází z výrobních podmínek, plánovaných úkolů, cestní sítě a ostatních podmínek

Nákladní automobilová doprava

- **Přípojná vozidla v automobilové dopravě:**
 - plošinová vozidla: vybavena plošinou a obvykle i odnímatelnými bočnicemi, použití pro odvoz rovnaného dříví a krátkých výřezů
 - oplenová vozidla: vybavena otočnými klanicovými opleny, použití pro odvoz dlouhého dříví
 - kontejnerová vozidla a vozidla s posuvnou podlahou: použití pro odvoz štěpek

Nákladní automobilová doprava

- Rozdělení přípojných vozidel podle připojení k tažnému vozidlu:
 - Přívěsy: přípojná vozidla schopná vést samostatně náklad
 - Polopřívěsy: nenesou samostatně náklad
 - Návěsy: přední část je ukládána na točnici nebo návěsový čep tažného vozidla

Nákladní automobilová doprava

- Co potřebujeme k provozu automobilové dopravy?
- Řidičské oprávnění podle zákona č. 361/2000 Sb. (Zákon o silničním provozu) je podmínkou k řízení silničních motorových vozidel. Získává se zvlášť pro různé skupiny a podskupiny vozidel. Dokladem o řidičském oprávnění je řidičský průkaz. Oprávnění uděluje a průkaz vydává obecní úřad obce s rozšířenou působností podle místa trvalého pobytu žadatele.

Nákladní automobilová doprava

- Průkaz profesní způsobilosti řidiče je vyžadován navíc pro řízení nákladních automobilů a autobusů podle vymezení v zákoně č. 361/2000 Sb.
- Průkaz způsobilosti vozidla musí mít podle zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích. S výjimkou historických a sportovních vozidel vydává doklady vždy místně příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností.
 - Technický průkaz silničního vozidla
 - Osvědčení o registraci silničního vozidla
 - Osvědčení o technické způsobilosti vozidla

Nákladní automobilová doprava

- V silniční dopravě pro cizí potřeby (např. nákladní doprava) rozlišuje v České republice Zákon o silniční dopravě (111/1994 Sb.) tyto druhy úředních souhlasů:
 - koncese od živnostenského úřadu je podmínkou k provozování silniční dopravy pro cizí potřeby živnostníkem
 - povolení od dopravního úřadu je podmínkou k provozování silniční dopravy pro cizí potřeby v jiných případech, tedy je-li doprava provozována právnickou osobou

Železniční doprava v ČR

- Tradiční a stále využívaná
- Oddělena **správa železnic** – r. 2003 SŽDC a **doprava** – České dráhy, a.s.
- R. 2007 byla vytvořena dceřiná společnost Českých drah, a.s. – ČD Cargo, a.s. určená pro nákladní dopravu
- Kromě státního ČD Cargo, a.s. - existence soukromých železničních přepravců

Železniční doprava v ČR

- V posledním desetiletí cca pouze 3% objemu
- LES – NÁDRAŽÍ – VYLOŽENÍ – NALOŽENÍ
VAGÓNU – VYLOŽENÍ
- Důvody poklesu zájmu:
 - cena dopravy (složitá konstrukce tarifů)
 - ČD Cargo má složitý systém objednávek vagonů (druh, záměna, časové přistavení)
 - termín doručení vagonů
 - upevnění a naložení: směrnice ČD
 - přírážky k dohodnutým tarifům a podruží
objednatele vůči ČD a jejich úkonům

Lodní doprava dříví

- V Česku je vodní doprava provozována zejména na řekách Labe a Vltava, 303km splavných km
- Plavidlo, jehož provozovatel má trvalý pobyt nebo sídlo na území ČR a které podléhá evidenci, plavební úřad zaeviduje do plavebního rejstříku a přidělí mu poznávací znaky. Plavidlo, které je již evidováno v plavebním rejstříku v cizím státě, nelze v ČR zapsat.
- V ČR využíváno minimálně, přeprava kulatin a zejména vláknin z Německa do Štětí

Mezinárodní doprava a spedice

- **Incoterms** (International Commercial Terms) – Mezinárodní podmínky platné pro přepravu zboží. Upravuje platby za dopravu, rizika a povinnosti mezi dopravcem, kupujícím a prodávajícím: Dodací podmínky určují, do jakého okamžiku (místa) nese rizika a náklady na dodání zboží prodávající, a kde tato rizika a náklady přecházejí na kupujícího. Neupravují okamžik přechodu vlastnictví, který je spíše spojen s platebními podmínkami nebo jiným smluvním ujednáním.

Mezinárodní doprava a spedice

- Tyto standardní podmínky se tradičně dělí na **univerzálně použitelné** (bez ohledu na druh dopravy) a na **specifické** podmínky pro lodní přepravu. Prodávající s kupujícím si samozřejmě mohou dohodnout jakékoli dodací podmínky, pro zjednodušení však byly vytvořeny standardy, které mají jednotný výklad a nevyžadují proto obsáhlé smluvní úpravy. Stačí, že obchodní partneři uvedou ve smlouvě či objednávce mezinárodně používanou zkratku dodací podmínky a upřesní místo dodání, a obě strany mají jasno, kam má být zboží dodáno, kdo zajistí dopravu, kdo nese náklady na dopravné anebo pojistné, případně kdo uhradí případné škody vzniklé během přepravy.

Mezinárodní doprava a spedice

- Zboží je odvezeno kupujícím přímo ze závodu prodávajícího, kupující za něj dále zodpovídá.
EXW (Ex Works) – ze závodu (ujednané místo)
- Prodávající je zde vyzván k dodání zboží dopravci, kterého určí kupující.
FCA (Free Carrier) – vyplaceně dopravci (ujednané místo) **FAS (Free Alongside Ship)** – vyplaceně k boku lodi (ujednaný přístav nalodění) **FOB (Free On Board)** – vyplaceně loď (ujednaný přístav nalodění)

Mezinárodní doprava a spedice

- Prodávající musí zajistit přepravní smlouvu, bez toho aby na sebe přijal nebezpečí ztráty či poškození zboží. **CFR (Cost and Freight)** – náklady a přepravné (ujednaný přístav určení) **CIF (Cost, Insurance and Freight)** – náklady, pojištění a přepravné (ujednaný přístav určení) **CPT (Carriage Paid To)** – přeprava placena do (ujednané místo určení) **CIP (Carriage and Insurance Paid to)** – přeprava a pojištění placeno do (ujednané místo určení)

Mezinárodní doprava a spedice

- Prodávající musí nést veškeré náklady a rizika spojená s celou trasou přepravy zboží. DDP (Delivered Duty Paid) – s dodáním clo placeno (ujednané místo určení)
- Nové podmínky dodání DAT (Delivered at terminal) – s dodáním na terminál (ujednané místo určení) **DAP (Delivered at place)** – s dodáním na místo (ujednané místo určení)